Mały podatnik w 2026 r.: limit, zaliczki i amortyzacja

Wtorek, 17 listopad 2026, 09:02, autor: Fakturowo.pl

W 2026 r. limit sprzedaży uprawniający do statusu małego podatnika w PIT i CIT wynosi 8 517 000 zł. Status ten może pozwolić na kwartalne zaliczki na podatek dochodowy oraz jednorazową amortyzację wybranych środków trwałych. Każde z tych uprawnień ma jednak własne warunki. Wyjaśniamy, jak sprawdzić limit i zastosować te rozwiązania w praktyce według stanu prawnego na 17 listopada 2026 r.

Jak sprawdzić, czy firma jest małym podatnikiem w 2026 r.?

Małym podatnikiem w podatku dochodowym jest podatnik, którego przychód ze sprzedaży za poprzedni rok podatkowy, wraz z należnym VAT, nie przekroczył równowartości 2 mln euro. Dla przedsiębiorcy rozliczającego PIT oznacza to, że o statusie w 2026 r. decyduje sprzedaż z 2025 r. Granica wynosi 8 517 000 zł. Sprzedaż dokładnie równa tej kwocie nie pozbawia statusu; wyklucza go dopiero przekroczenie limitu.

Kwotę w euro przelicza się według średniego kursu NBP z pierwszego dnia roboczego października poprzedniego roku podatkowego, a wynik zaokrągla do 1000 zł. Dla 2026 r. zastosowano kurs z 1 października 2025 r., wynoszący 4,2586 zł za euro. Równowartość 2 mln euro to 8 517 200 zł, co po ustawowym zaokrągleniu daje 8 517 000 zł.

Status nie zależy od liczby pracowników, wysokości dochodu ani nazwania działalności mikrofirmą. Nie przyznaje go też urząd w osobnej decyzji. Przedsiębiorca ustala go na podstawie danych o sprzedaży. W CIT trzeba dodatkowo uwzględnić przyjęty rok podatkowy: w przypadku roku innego niż kalendarzowy nie należy automatycznie kopiować ustaleń właściwych dla firmy rozliczającej rok od stycznia do grudnia.

Jaką sprzedaż porównać z limitem?

Punktem wyjścia jest przychód ze sprzedaży, a nie dochód po odjęciu kosztów. Firma ze sprzedażą 9 mln zł i niewielkim zyskiem nie staje się z tego powodu małym podatnikiem. Z kolei wysokie koszty zakupu towarów czy wynagrodzeń nie obniżają wartości sprzedaży przyjmowanej do limitu.

Czynny podatnik VAT dolicza VAT należny. To istotna różnica wobec typowego odczytu przychodów podatkowych z PKPiR, w której sprzedaż opodatkowana VAT jest zasadniczo ujmowana netto. Przedsiębiorca zwolniony z VAT nie dolicza podatku, którego nie naliczał. Nie należy natomiast bez sprawdzenia utożsamiać ustawowego przychodu ze sprzedaży z sumą wszystkich przychodów podatkowych, obejmującą także zdarzenia inne niż sprzedaż.

Przykładowo przedsiębiorczyni osiągnęła w 2025 r. sprzedaż netto 6 800 000 zł, w całości opodatkowaną VAT według stawki 23%. Należny VAT wyniósł 1 564 000 zł, więc do limitu przyjmuje 8 364 000 zł. W 2026 r. ma status małego podatnika. Gdyby sprzedaż netto wyniosła 7 000 000 zł przy tej samej stawce VAT, wartość brutto sięgnęłaby 8 610 000 zł i przekroczyłaby granicę.

Warto zachować zestawienie sprzedaży z uzgodnieniem VAT i informacją o przyjętym kursie. Samo zaznaczenie statusu w programie księgowym nie potwierdza, że warunki zostały spełnione.

Kiedy można płacić kwartalne zaliczki na PIT?

Mały podatnik uzyskujący dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej może wybrać kwartalne zaliczki na PIT, jeżeli rozlicza działalność według skali podatkowej albo podatkiem liniowym. Jest to możliwość, a nie obowiązek. Przedsiębiorca może pozostać przy zaliczkach miesięcznych, jeśli lepiej odpowiada to jego przepływom pieniężnym.

Zaliczka kwartalna nie oznacza podatku liczonego wyłącznie od wyniku jednego kwartału. Obliczenie odbywa się narastająco od początku roku, z uwzględnieniem wcześniejszych zaliczek oraz zasad właściwych dla wybranej formy opodatkowania. Dłuższy okres między wpłatami nie zmienia rocznej skali podatkowej ani stawki podatku liniowego.

O wyborze kwartalnego sposobu wpłacania zaliczek przedsiębiorca informuje w zeznaniu rocznym składanym za rok, w którym stosował tę metodę. Dla wyboru dotyczącego 2026 r. będzie to odpowiednio PIT-36 albo PIT-36L za 2026 r. Nie należy stosować dawnej zasady odrębnego zawiadamiania urzędu o takim wyborze do 20 lutego.

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych podlega innym regulacjom. Uprawnienia do kwartalnego ryczałtu nie ustala się na podstawie opisanego tutaj limitu małego podatnika w PIT. Również możliwość kwartalnego rozliczania VAT wymaga osobnego sprawdzenia: sam status w podatku dochodowym nie daje automatycznie prawa do

kwartalnego VAT.

Jakie są terminy kwartalnych zaliczek za 2026 r.?

W PIT zaliczkę kwartalną wpłaca się do 20. dnia miesiąca następującego po kwartale. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin przesuwa się na następny dzień po dniach wolnych. Nie jest to termin liczony jako 20 dni roboczych.

Okres rozliczenia PIT	Termin wpłaty zaliczki
I kwartał 2026 r.	20 kwietnia 2026 r.
II kwartał 2026 r.	20 lipca 2026 r.
III kwartał 2026 r.	20 października 2026 r.
IV kwartał 2026 r.	20 stycznia 2027 r.

Zaliczki za ostatni kwartał nie trzeba wpłacać, jeżeli przed upływem terminu jej wpłaty podatnik złoży zeznanie roczne i zapłaci podatek wynikający z tego zeznania. Samo wysłanie deklaracji, bez zapłaty należnego podatku, nie wystarczy do zastosowania tego wyjątku.

Przy wyborze kwartalnych wpłat warto odkładać środki co miesiąc. Przykładowo przedsiębiorca, któremu za trzeci kwartał wyszła zaliczka 24 000 zł, powinien był wpłacić ją do 20 października 2026 r. Rozłożenie tej kwoty we własnym budżecie na trzy miesięczne rezerwy nie zmienia terminu podatkowego, ale ogranicza ryzyko braku pieniędzy przy płatności.

Czy w CIT obowiązują takie same zasady?

Także w klasycznym CIT status małego podatnika umożliwia wybór kwartalnych zaliczek. Zaliczki te oblicza się narastająco, odejmując zaliczki należne za poprzednie kwartały. Termin płatności przypada co do zasady na 20. dzień miesiąca następującego po kwartale roku podatkowego. O wyborze informuje się w zeznaniu rocznym za rok stosowania tej metody.

Istotna różnica dotyczy ostatniego kwartału. W CIT termin wpłaty zaliczki za ten kwartał przypada na 20. dzień pierwszego miesiąca następnego roku podatkowego. Można jej nie wpłacać, jeśli przed tym terminem zostanie złożone zeznanie i zapłacony podatek na zasadach określonych w ustawie. Nie należy mylić tego terminu ze zwykłym terminem rocznego rozliczenia CIT.

Status małego podatnika nie gwarantuje też automatycznie stawki CIT 9%. Preferencyjna stawka ma dodatkowe warunki, w tym odrębny limit przychodów osiąganych w bieżącym roku podatkowym i ograniczenia dotyczące niektórych sposobów utworzenia podatnika. Ponadto nie obejmuje dochodów z zysków kapitałowych. Prawo do kwartalnych zaliczek i prawo do niższej stawki trzeba zatem ustalać oddzielnie.

Jakie środki trwałe można zamortyzować jednorazowo?

Mały podatnik może korzystać z jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w ramach pomocy de minimis. Rozwiązanie obejmuje środki trwałe zaliczone do grup 3–8 Klasyfikacji Środków Trwałych, z wyłączeniem samochodów osobowych. W praktyce mogą to być m.in. maszyny, urządzenia, sprzęt komputerowy czy niektóre środki transportu. Budynki i lokale nie mieszczą się w tym zakresie.

Odpisu dokonuje się w roku podatkowym, w którym środek trwały został wprowadzony do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, nie wcześniej niż w miesiącu jego wprowadzenia. Samo zamówienie maszyny albo wpłacenie zaliczki nie uprawnia do amortyzacji. Składnik majątku musi spełniać warunki uznania go za środek trwały, w tym być kompletny i zdatny do użytku.

Limit jednorazowych odpisów w tej procedurze wynosi 50 000 euro rocznie. Po przeliczeniu właściwym dla 2026 r. jest to 213 000 zł. To łączna granica odpisów objętych tą preferencją w roku podatkowym, a nie osobny limit dla każdej maszyny. Przy ustalaniu wykorzystania tej puli nie uwzględnia się odpisów dotyczących składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 000 zł, objętych odrębnymi zasadami rozliczania niskocennych składników majątku.

Przykład: przedsiębiorca mający status małego podatnika kupił maszynę z grupy 5 KŚT o wartości początkowej 180 000 zł. W listopadzie 2026 r. przyjął ją do używania i wprowadził do ewidencji. Jeżeli nie wykorzystał wcześniej rocznego limitu oraz spełnia warunki pomocy de minimis, może dokonać jednorazowego odpisu całych 180 000 zł. Z puli na 2026 r. pozostanie mu 33 000 zł.

Co ogranicza jednorazowy odpis?

Limit 213 000 zł nie zastępuje warunków udzielania pomocy de minimis. Trzeba sprawdzić m.in. wcześniej otrzymaną pomoc, powiązania istotne dla pojęcia jednego przedsiębiorstwa oraz ograniczenia właściwe dla danej działalności. Kwota odpisu amortyzacyjnego nie jest tym samym co wartość otrzymanej pomocy. Należy zgromadzić dokumentację

pozwalającą ustalić dopuszczalność preferencji i jej wartość.

Jeżeli działalność jest prowadzona w spółce niebędącej osobą prawną, limit jednorazowych odpisów odnosi się do łącznej wartości odpisów przypadających na wspólników tej spółki. Nie można pomnożyć rocznej puli przez liczbę wspólników.

Nie należy również utożsamiać tej preferencji z odrębną jednorazową amortyzacją fabrycznie nowych środków trwałych do 100 000 zł rocznie. To inna podstawa prawna, z innym zakresem składników i własnymi warunkami; nie wymaga statusu małego podatnika. Z kolei możliwość jednorazowego rozliczenia składnika o wartości do 10 000 zł nie jest ulgą zastrzeżoną dla małych podatników. Wybór procedury powinien poprzedzać ujęcie kosztu, a nie dopiero kontrolę rocznego limitu.

Co zrobić, gdy limit został źle ustalony?

Najpierw trzeba rozdzielić skutki błędu. Nieuprawnione stosowanie kwartalnych zaliczek może oznaczać konieczność odtworzenia rozliczeń miesięcznych i ustalenia odsetek od nieterminowych wpłat. Błędny jednorazowy odpis wymaga natomiast skorygowania kosztów oraz wyliczenia amortyzacji według zasad, które rzeczywiście przysługiwały podatnikowi. Jeżeli wpłynął na podatek wykazany w złożonym zeznaniu, potrzebna może być również jego korekta.

Przekroczenie w trakcie 2026 r. poziomu sprzedaży odpowiadającego limitowi nie odbiera samo w sobie statusu ustalonego na ten rok na podstawie sprzedaży z 2025 r. Nie jest to bieżący limit obrotu działający jak próg zwolnienia z VAT. Sprzedaż z 2026 r. będzie natomiast istotna przy ustalaniu statusu na kolejny rok, z zastosowaniem kursu właściwego dla tego kolejnego rozliczenia.

Tagi: mały podatnik 2026, limit małego podatnika, zaliczki kwartalne pit, zaliczki kwartalne cit, jednorazowa amortyzacja 2026, pomoc de minimis